

# ЗИМА



# ВІРШ ПРО ЗИМУ

## ЗИМОНЬКА

*Зимонько, голубонько  
В білім козушку,  
Любимо ми бігати  
По твоїм сніжку.*

*Всім рум'яниш личенька  
Ти о цій порі  
І ладнаєш ковзанки  
В нашому дворі.*

**ЗАБАШТА ЛЮБОВ**



# ПРО ЗИМУ

Тривалість зими як кліматичного і фенологічного сезону збільшується від низьких географічних широт до високих. В тропічних широтах зими в цьому розумінні не буває взагалі, в субтропіках її тривалість не перевищує 1—2 місяці, в помірних широтах 3—4 місяці, а в полярних досягає 6—7 місяців і більше.

Територія України лежить у помірно континентальній області помірного кліматичного поясу. Кліматична зима в Україні розпочинається, коли середньодобова температура повітря переходить через 0 °С в бік зниження. Зима триває від 120—130 днів на північному сході і до 75—85 днів на південному. У листопаді на більшій частині території середня добова температура повітря переходить через 0 °С, а в третій декаді цього місяця може утворюватися сніговий покрив.

Українська зима порівняно м'яка, з частими відлигами. Проте часом бувають хуртовини, ожеледь, тумани, у горах — снігові лавини. На Південному березі Криму тривалого зимового періоду не буває, сніговий покрив не встановлюється, хоча сніг випадає щороку. Сніг протягом зими декілька разів сходить і випадає знов. Зима приходить з північного сходу і найпізніше досягає Кримського півострова. Для неї характерною є значна мінливість погодних процесів: сильні похолодання часто змінюються різкими потепліннями з відлигами; періоди хмарної й теплої погоди з опадами у вигляді мокрого снігу і дощу змінюються безхмарною погодою.

Характер атмосферної циркуляції над Україною визначається частотою зміною циклонів і антициклонів. Циклони надходять на територію України протягом року з заходу, північного і південного заходу, півдня. Відлиги (8—10 днів протягом зими) охоплюють більшу частину території, іноді і всю країну, що спричиняється перенесенням теплих повітряних мас з Атлантики. З їх приходом взимку наступає потепління, відлига або снігопад. Вторгнення континентальних повітряних мас з Азії (антициклони) зумовлюють взимку різкі похолодання. На Південному березі Криму погода взимку визначається впливом помірних повітряних мас, тому опади тут бувають в основному взимку і у вигляді снігу, але сніговий покрив не утворюється.

Взимку для всієї території України характерні ожеледі, тривалість яких коливається від декількох годин до 10 днів і більше. Ожеледдю називають суцільний шар льоду, що утворюється на гілках дерев, телефонних та електропроводах, а також на поверхні землі при температурі від 0 °С до -3 °С унаслідок замерзання крапель дощу, мряки або туману.

Ожеледь, яка покриває дороги, називають ожеледицею. Хуртовини найчастіше бувають у січні—лютому.

Найхолоднішим місяцем зими є січень. Середні показники температури січня знижуються від —1 °С у рівнинному Криму до —8 °С на крайній півночі України і від —4 °С на заході до —8 °С на крайньому сході країни. Найтепліше взимку — вздовж південно-західного і південного узбережжя Криму, де середні показники температури січня додатні й досягають +4 °С. Висота снігового покриву становить 10 - 30 см, а в горах досягає 40 см.



# ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ВЗИМКУ

## БУДЬТЕ ОБЕРЕЖНІ НА ЛЬОДУ!

- *перед тим, як стати на лід, уважно перевірте, чи немає сумнівних ділянок;*
- *тонкий або крихкий лід може бути поблизу кущів, очерету та у місцях, де водорості вмерзли у кригу;*
- *обминайте ділянки, покриті товстим прошафком снігу, адже під снігом лід завжди тонший;*
- *особливо обережно спускайтеся з берега: лід може нещільно з'єднуватися із сушею, можливі тріщини, під кригою може бути повітря;*
- *не перевіряйте міцність льоду натиском ноги — це небезпечно;*
- *безпечним вважається лід завтовшки не менше 7 сантиметрів;*
- *катайтеся на ковзанах лише у перевірених місцях;*
- *якщо лід почав тріщати — негайно повертайтеся, відходьте повільно, при цьому не відриваючи ступні від криги.*

**ЯКЩО ВИ ПРОВАЛИЛИСЯ ПІД КРИГУ І У ВАС  
НЕМАЄ ПРИ СОБІ НІЯКИХ ЗАСОБІВ ПОРЯТУНКУ,  
ТО:**

- *поверніться спиною до кромки льоду, широко розкиньте руки по краях льодового пролому та утримуйтеся від занурення з головою;*
- *намагайтеся не ламати краї криги, без різких рухів, відштовхуючись ногами, вибирайтеся на поверхню;*
- *вибравшись із льодового пролому, відкотіться від краю, а потім повзійте у той бік, звідки ви прийшли, де міцність льоду перевірена;*



## ЯК ЗМЕНШИТИ РИЗИК ТРАВМ ПІД ЧАС ОЖЕЛЕДИЦІ?

- *у такі дні під час ходьби будьте завжди готові до можливого падіння;*
- *ходіть не поспішаючи, ноги злегка розслабте в колінах, ступайте на всю підошву;*
- *при порушенні рівноваги — швидко присядьте, це збільшує шанс утриматися на ногах;*
- *не тримайте руки в кишенях — це збільшує можливість не тільки падіння, а й важких травм, особливо переломів;*
- *не ходіть біля краю проїжджої частини дороги;*
- *не перебігайте проїжджу частину дороги під час снігопаду та ожеледиці;*
- *пам'ятайте, що під час ожеледиці значно збільшується гальмівний шлях машини і падіння перед автомобілем, що рухається, призводить, як мінімум, до каліцтва, часто — до загибелі;*
- *небезпечні в цей період прогулянки в нетверезому стані.*

# *ОСТЕРІГАЙТЕСЬ ПАДІННЯ КРИЖАНИХ БУРУЛЬОК!*

- не ходіть занадто близько біля стін будинків;*
- не заходьте за межі встановлених огорож;*
- будьте особливо уважними, коли проходите повз старі будинки з похилими дахами*

*Дотримуйтеся правил поведінки у зимову пору року та отримуйте від цього періоду тільки приємні емоції та враження!*

